

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papír-
áruházi részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szellemi részét illető
közlemények, mint az előfi-
zetések és hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

A legnagyobb veszedelem.

(A tüdővész)

Nem a háboru a népek legnagyobb veszedelme. Nem is a kolera, nem a dögvész, sem az annyira rettegett fertőző betegségek tulnyomó része. Mindezek felelmesek, pusztítók, de vagy el lehet őket kerülni okosság-gal, mérseklettel, vagy csak olyan ritkán jelennek meg az emberek között, hogy egész emberöltőkön át van idejük a nemzedékeknek kiheverni pusztításait, rombolásait.

De van egy rettenetes kórság, amely közöttünk lakik, mely napról-napra könnyörtelenül szedi áldozatait, anélkül, hogy a népek és nemzetek tudatával bírnának borzasztó pusztító erejének s annak, hogy minden egyes ilyen beteg magában hordja öntudatlanul ezer meg ezer embertársa megbetegedését okozó okát.

Ez a kórság a tüdővész, mely mellett eddig a társadalom közönyvel, összetett kézzel állt s haladt el mindennapi útjában.

Látjuk minden nap, minden lépten-nyomon a halvány, beesett arcú alakokat, akik rejtegetve köhíntek egyet, ha mellettünk elhaladnak. Látjuk a lázasan kipirult sárga arcú embereket, s azt mondjuk rájuk szánalommal, hogy szegény bizonyosan beteg. Igenis, beteg! Nemcsak magának betege, hanem a társadalomnak is, amelyben él, mert nem csak a saját élete világának utolsó lobogását figyelés és érzi, hanem, ha nem elég vigyázó és értelmes, kockáztatja a hozzá legközelebb állók, sőt a vele nem is érintkezők egészségét.

A tüdővészről az orvostudomány konstatálta, hogy fertőző betegség, mely egy baktérium-fajnak a terjedésével a legegészségesebb tudót is megtámadhatja. Egy szelroham az utcán százezer millió láthatatlan porzsemetét visz a levegőbe. Ezt az egészséges ember beielegzi, mert léleketet venni muszáj, az elől nincs menekvés. Abban a belégtett porban bizonyosan van egy fertőző bacillus, mely ha jó helyre talál a tüdőben, befészkel magát s a legkitűnőbb szervet tönkre morzsolja rövid idő alatt.

E veszedelem ellen tehát senki sincs megvédeve a földön.

S hogy a veszedelem minő nagy, azt számokkal akarjuk kimutatni. A legutolsó statisztikai kimutatás szerint Magyarországon 600.000-nél több tüdővésztes beteg van állandóan. A nemrég megjelent statisztikai évkönyv

szerint 1886-ban 61.395 ember halt meg kimutatható tüdővészben, tehát ez az egy betegség több áldozatot követel, mint a többi fertőző betegségek együttvéve. Pedig a statisztika még kimutat 38.000 halálesetet más tüdőbajokban, s ezenkívül csaknem százezer ember hal meg évenként anélkül, hogy a halála okát konstatálhatnánk.

Tehát a 61.395 halálozási szám (tüdővészben), mely így is 15%-át teszi az összes évi halálozásoknak (445.400), még nem is fejezi ki a tüdővészben elhaltak igazi összegét. Figyelembe kell venni, hogy az annyira rettegett difteritisznek 1896-ban mindössze 16.842 áldozata volt s utána még csak a számarhurutnál volt tizezernél nagyobb az áldozatok száma. Figyelembe kell venni, hogy a kolera, mely ellen milliókat áldozott a társadalom meg az állam, 1892—93. és 94-ben együttvéve mindössze 6000 halálesettel járt a tüdővész évi 61.000-nyi áldozatával szemben.

És ez a veszedelem nem a gyermekeket, nem az aggodt pusztítja, hanem a viruló ifjúságot s a gyümölcsöt termő aranykört, 20—40 évesig. Ezek hullanak el, mikor munkájuk, alkotásuk javához fognak, mikor értékesíteni akarják erőiket önmaguk, a társadalom és a nemzet javára.

Eddig tétlenül, keleti apátiával néztük a pusztulást. Az utóbbi időkben hangzik fel egyre kiáltóbban, egyre sürgetőbben egy tudós professzor dr. Korányi Frigyes főrendiházi tag szövege: Embertársak, honfitársak, védekeztek a legnagyobb veszedelem ellen!

Megalakítja áldozatkész előkelő körökben az első egyesületet, mely az egyetlen lehető módon a szanatóriumi gyógyítás segítségével akarja megkezdeni a védekezést a rettenetes betegség ellen. A szanatórium évenként ezer meg ezer beteget készíthetne elő a hatásos gyógyulási processzusra s viszont ezeket meg ezeket mentene meg az egészségesek közül a fertőző veszedelmétől.

Mert a szanatórium-rendszer az egészséges emberek védekezése a tüdővész ellen.

Mi is az egészséges emberekhez fordulunk. Támogassák azt a mozgalmat, melyet dr. Korányi Frigyes indított. Hasznok oda befolyásukkal, hogy hatóságok és országos testületek ágy-alapítványokat tegyenek a szanatórium-egyletben, melynek czíme: „Szegény sorsu tüdőbetegek szanatórium-egyesülete.”

A jó viszonyok között levő ember pedig valósággal

vétket követ el önmaga ellen, ha legalább rendes tagnak évi 5 frittal be nem iratkozik, vagy a megalapításhoz tetszés szerinti összegű adománnyal nem járul hozzá.

Angliában és Németországban, sőt az egész művelt külföldön csodás eredményeket értek el a szanatóriumi gyógyítással s csak minatunk nincs még kísérlet se, holott nálunk a legnagyobb mértékben van elterjedve a tüdővész veszedelme.

A gazdag embernek van módja védekezni a baj ellen; a szegénynek nincs. Ezt kell lehetővé tenni. Az egész országban állítani kell szanatóriumokat, s tizesztendő alatt e téren is csodás eredményeknek leszünk tanúi.

Az egészséges embernek ez a legveszedelmesebb ellenfele az életben, mert nem tudja, hol éri a betegség csirája, s ezért az egészséges embernek önmaga iránti legbenső kötelessége, hogy a betegek kigyógyítását elősegítse.

Másolat. Sz. 48218/97. Kereskedelemügyi m. kir. Minister. Alsófehér vármegye közönségének. A Torda-Aranyos vármegyében fekvő Alsó-Jára községnek fazekas mesterséggel háziiparszerűleg foglalkozó lakói azon panasszal fordultak hozzám, hogy Alsófehér vármegyében és így Gyulafehérvár ren. tan. városban is tartatni szokott heti vásárok látogatásában, illetőleg házi ipari készítményeknek ezen heti vásárokon értékesítésében az illető helységek előljárásgaik által akadályozva vannak. Tekintettel arra, hogy az alsójárai fazekasok mesterségére nézve annak házi ipari jellege már az 1887. évben meg lett állapítva és épen ezért az akkori földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister ugyanazon évi október 28-án 38548. sz. a. kelt rendeletével kimondta, miként a szóban levő alsójárai fazekasok készítményei, mint házi iparcikkek, az 1884. XVII. t.-cz. 50. §-ának 2. bekezdése értelmében a heti vásárokon bárhol is szabadon árusíthatók és ezen árusítástól sehoh el nem tilthatók; tekintettel továbbá arra, hogy Alsó-Járában a fazekas mesterség a legújabb vizsgálatok szerint ma is úgy szólván kivétel nélkül mint házi ipar gyakoroltatik: felhívom a közönséget, utasítsa az alárendelt hatóságokat, hogy az alsójárai fazekasokat, amennyiben háziiparos minőségüket igazolják, a heti vásárok látogatásában sehoh se akadályozzák. Budapest, 1898. ápril 14. A minister helyett: Vöröss s. k. államtitkár.

Sz. 6944/898. Alsófehér vármegye alispánjától. Valamennyi járás tkt. főszolgabírájának és mindenik város tkt. rendőrkapitányának. Kereskedelemügyi m. kir. mi-

TÁRCSA.

A csapda.

Irtá: Esperanto.

— A Közérdek eredeti tárczája. —

Szép leány volt Kovács Etel, a legszebb a vidéki város szépei között, pedig e helység egyedül hölgyeinek szépségéről volt híres.

A fiatalság gyászolt öltött magára, mikor a helyi lap tudtára adta az olvasó közönségének, hogy Kovács Etus lemond bálkirályi trónusáról és férjhez megy. Igen, lemond leányságáról a gyönyörű Etel és feloszlik a nagy udvar, mely őt, mint a fény a napot, mindig körülövezte.

Csodálkoztak is mindenki és leginkább csodálkoztak, kik közel állottak Etushoz. Hisz még tegnap hallották tőle a kijelentést:

— Nyugodjanak meg uraim és ne vivjanak élet-halál harcotot miattam. Nem megyek egyikőkhöz sem és egyáltalában nem megyek még férjhez. Nekem nagyon tetszik az az élet, melyben most vagyok s nem szándokozom azt egyelőre mással felcserélni s egy lényvel megosztani, nem ám, mert ráérek arra még.

És az ifjak boldogok voltak, s harag elmúlt a szívekből: mindnyájuké marad a szépek szépje, a város legszebbje.

Ezért okozott olyan elszőrnyűködést, mikor másnap megtudták, hogy Etel Kolozsvári Gida menyasszonya lett.

— Hogy történhetett ez így hamar? kérdezték egy-

mástól az emberek. Mit gondolt a szép Etus egyszerre, hogy így meglepett és kijátszott bennünket?

A hirtelen eljegyzést egy kis epizod előzte meg és hozta létre.

Etusnak volt egy esküdt ellensége, Szalay Matild, egy nyugalmazott táblai bíró leánya, ki gyűlölte Etelt, mert ez győzte le egyedül szépségben és kedvességben egyaránt.

Együtt voltak egy szoárén, melyen a város jótékony hölgyei beszéltek meg, hogyan lehetne a népkönyha javára egy nagyobb összeget biztosítani.

Jótékonyági bázárt kell rendezni, szölt az elhatározás. És Etus fesztelenül tapsolt kis tenyereivel a nagyszerű tervnek. De már akkor nem tapsolt, mikor az elnöklő háziasszony, ki mindig az ellentétek kisimítását szerette megkísérteni, a poszgos pavillonban való előadásra Kovács Etust és Szalay Matildot nevezte meg.

A két ellenfél tehát együvé került s ez az alkalom hozta meg Szalay Matildnak, hogy rég kieszelt tervét végrehajtsa merészelve.

Matild ugyanis mindenképpen magára akart maradni a harctéren, győzelmeskedni! Ez volt a szép leány jelszava, éjjel-nappali gondolata.

Ezt akarta végrehajtsa és kedveskedő hangon így szölt Etushoz:

— Kedves Etuskám, tehát összekerültünk, hogy együttesen gyakoroljuk a jótékonyt. A kosztümök és a sátordísz dolgában óhajtanó volna, ha kölcsönösen megbeszélünk a fontos ügyet; jer, rövid időre me- neküljünk egy másik szobába.

Etel rosszat nem sejtve engedelmességet és a két vetélytársnő karöltve távozott. Persze mindenki bámulta a bölcs háziasszonyt, ki így kiegyenlítette az ellentéteket.

A szomszéd szobában azután a következő párbeszéd fejlődött ki a két leány között:

— Etel, — szölt Matild — nem a kosztümök és nem a sátor díszítése ügyében akartam veled ilyen tanuk nélküli helyen beszélni.

— Ah! — kiáltá meglepetten és rosszat sejtve Etus. De Matild nem engedte magát zavartatni és nyugodtan, méltóságtelesen folytató:

— Egy bizalmas tanácsom van hozzád, mert noha nem vagy barátóm, nem is szeretlek, de sajnálni tudlak. Egyedül a szánakozás készlet, hogy felvilágosítsalak. Te csacska leány, ki, mint én is, az élveknél élsz, ki boldog vagy, hogy elsőnek tudod magadat közöttünk, nem is sejtöd a fenyegető veszélyt. Nos, én figyelmeztetek reá. Apád tönkre megy teljesen, a sok évi gazdasági válság, mint mások e bajt kifejezték, megadta neki a kegyelemdöfést s így nem sokára beáll nálatok az elkerülhetetlen katasztrófa. És mi lesz akkor veled? Vége mostani életednek; lehet, hogy azután is tetszeni fogsz, de szépséged keretje, a pompa, a fény, hiányozni fog, s ha lesz ezután is bökölő udvarod, ez az udvar kisebbedni fog s csak azzal a felületes szándékkal vesz körül, hogy mulasson veled. Egyszerre azután magadra maradsz és férjhez menni nem fogsz soha. Ez az igazság, mire figyelmeztetni akartalak én, az ellenséged, szánalomból. Háritsd el magadról a ve-

nister ur fenti rendeletét tudomásvétel és mihez tartás végett közlöm. Nagy-Enyed, 1898. május 5-én. Csató János kir. tanácsos, alispán.

A Tribuna felhívása.

Érdemes a nagyszabedű „Tribuna“-nak május hó 10-iki számát elolvasni. Az oláh tulzód nemzetiségi sajtó ezen legfektelenebb és legelfogultabb organuma — az agitátorok hű szócsové — keddi számában valóságos hazaárulást követ el. Felhívást intéz a román néphez, melyben felhívja azt, hogy május hó 15-én — vasárnap — tömegesen jelenjen meg Balázsfalván és ott solennis módon ünnepelje meg az 1848-ik évi balázsfalvi május 15-iki népgyűlés ötvenedik évfordulóját.

Mindnyájan tudjuk, hogy az 1848-iki májusi balázsfalvi oláh népgyűlés unió-ellenes volt és a román népnek semmi jogalappal nem igazolt oly igényei kielégítését kérte, melyek minden törvényes, igazságos és méltányos alapot nélkülöztek. Forradalmi velleitáru követelésekből állott az akkori népgyűlés programja; haza- és törvényellenes volt akkor, haza és törvényellenes volna most évfordulójának megünneplése és így a „Tribuna“ most, midőn e nap megünneplésére hív fel, a legszorosabb értelemben vett hazaárulást követi el. A felhívást — mely bombasztikus módon, elkopott frázisokkal telítve, a román népet május 15-ére Balázsfalvára hívja — aláírták: dr. Ratiu János, Basesti, Pop György, Corian Gyula, Vajda Dénes, dr. Miháli Tivadar, Patitia Rubin és Ciuta D. dr.

Az aláírások nagy része az ismert agitátorok gárdájából került tehát ki; új név előttünk dr. Miháli Tivadar neve, tudunkkal maramarosi ügyvéd és először szerepel a román agitátorok között. Figyelmünket inkább azért kelti fel, mert neve hasonló egyik igen tisztelt és becsült jóságos egyházfőjünk nevével, de jól tudjuk, hogy csakis ép a névhasonlatosság közöttük áll.

Visszatérve magára a felhívásra, lelketlen és lelkiismeretlen dolognak tartjuk a „Tribuna“-tól, hogy hazaárulásban eszközül saját népét használja fel. A „Tribuna“ és a felírást aláírt urak nagyon jól tudják azt, hogy egy ilyen népgyűlés tartását, mely nyilvánosan a törvényes rend ellen óhajt izgatást inscenizálni, az illetékes hatóságok megengedni nem fogják és ennek dacára már előre felhívást intéznek a néphez, azt fellármázzák, sőt még annak is kiteszik, hogy messze földről zarándokolva Balázsfalvára, a szegény nép magát költségekbe verje és esetleg Balázsfalváról karhatalommal is eltoloncoltassék.

Mi hisszük és értjük, hogy a felhívó uraknak tetszene az, ha az általuk annyira imádott nép közül többen vesztőkre jelenének meg Balázsfalván és ott esetleg ismétlődnek a memorandumbeli idők gyulafelhívári véres esete, mert ezt fel lehetne igen jól használni internacionális agitáció céljaira, de ilyen célokra magát a szeretett román népet felhasználni embertelen, lelketlen és lelkiismeretlen eljárás.

A történelem mutat fel számos variációban hazaárulásokat, de ehhez hasonló eset, midőn egyes izgatók

szélyt. De azt elvárom, hogy titokban tartsad a mondotakat.

Az utolsó szavakat már egy kétségbeesetten zokogó és egész testében remegő, összetört léleknek mondotta Matild. Igen, a szép Etus ott hevert a pamlagon, haja összekuszálódott, keble az el-elfojtott zokogástól lázasan hullámozott s kis szívébe beköltözött az ismeretlen gond, a bánat, a tépelődés, a félelem, mely megszalja a fiataltságot, elűzi a derűt.

Sok időbe került, míg Matild Etelt öntudatra serkentette és némi nyugodtságot csepegtethetett belé. Akkor azután így szólt hozzá:

— Még nincs elveszve semmi. Ezért nyugodjál meg, lelkem. Fáj szenvedésed, fáj, hogy éppen én okoztam felvilágosításommal, ki neked nem voltam lelki barátod. De pótolni akarom ezt egy jó tanácsal. Menj férjhez; számtalan derék udvarlód van, szemelj ki egyet közülök, aki iránt nagy rokonszenvvel viseltetsz és aki méltó kezre, boldogítsd sziveddel. Ma még az első vagy, hát az elsők közül választhatsz, ma még nem csaptak le a felhők, használd fel a feléd mosolygó kék égnek rövid ideig tartó tisztaságát s mint bálkirálynő menj a tánczeremből a templomba, tróusodról az isten oltára elé.

Másnap azután Matild tanácsát Etus végrehajtá. Dél-éltői látogatásait végezték náluk az urak s Kolozsvári Gida sokáig talált ott maradni. Egy perczre magukra maradtak a szalonban. Kolozsvári rég ostromolta Etust, ki érdeklődött az ifju iránt és Gida most is felhasználta az alkalmat, hogy forró szerelméről beszéljen a leánynak.

Etus végig nézett rajta, hosszan reá szegezte tekin-

saját népük jóvoltát, testi épségét akarják felhasználni fantazmagoriák istápolására, még a történelemben is páratlan.

Színház.

Szombaton láttuk az idény legjobb előadását, Csiki Gergely vigjátékát „A nagymamát“. A darab Károlyiné jutalmára került színpadra és a színházat intelligens, műértő közönség töltötte meg, zajosan tüntetve és két szép virág-csokorral kedveskedve a széptehetségű művésznőnek. Megérdemelt tapsokat aratott mellette Takács Mariska is. Ő ez este nagyot nőtt szemünkben, fényesen beigazolta, hogy valódi szerepkörében nem csak megállja helyét, hanem nagyon is jól játszik. A darab telve van a jobbnál jobb alakokkal és a hálás szerepeket az előadók derekasan ki is aknázták. Bokody és Tukoray valóságos kabinetalakok voltak. Kötően személyesítette Farkas a sangvinikus ezredesét, Laky Eugénia pedig a szemérmes tanitónőt. Elegáns és könnyed volt Benedek jelentéktelen szerepében; ő különben ez este a mintaszertű rendezésben mutatta oroszlán körmeit. Szabados és Miklósi járultak még az est szép sikeréhez.

A „Kukta kis asszony“-nak, Márkus és Szabados énekes bohózatának czimszerepét egy pár hóval ezelőtt Náday Ilonka kreálta Budapesten fényes sikerrel, — Nagy-Enyeden pedig vasárnap Völgyi Ilonka tette — főként ének részében — kevésbé elfogadhatóvá! A darab különben sem valami jeles termék s ha még csinos dalai sem kerülnek ki arra hivatott torokból, akkor a hatás elenyésző csekély. Háládatos szerep a darabban a főszakácsé és ezt Miklósi derekasan ki is aknáztá, egyedül az ő — ez alkalommal minden tulzástól ment — játéka volt igazán jó. A darab különben meglehetősen számú közönséget vonzott és az jól is mulatott Miklósi és Tukorai mókáin.

Hétfőn egy mulattató, kítőnő vigjáték: „Aszalai uram leányai“ került színpadra igen jó előadásban. A darab messze kimagaslik a hason fajtájú termékek közül és Bokody, Bokodyné, Károlyiné, Benedek, Miklósi, Tukorai, Takács Mariska, Farkas pompás játéka tette még élvezetesebbé. Boda ismét kirírt a keretből, szerencsére rövid szerepben.

Kedden a „Varázsgyűrű“-t, Planquette szép zenéjű operettjét hallottuk és láttuk gondos betanulásban és gondos kiállításban. Feltűnően jól játszott Miklósi, — éneketől eltekintve — meglehetősen Völgyi Ilon, igen szép volt különféle kosztümjeiben Harkányi, róla egyebet nem írhatunk; szépen énekelt Boda.

Levelezés.

A m.-ujvári ev. ref. egyház mult évi életéből.

Maros-Ujvár, 1898 április hóban.

Egyházunk évi közgyűlését április 3-án tartotta meg. E gyűlésen számolt el a felügyelő bizottság az 1897. év erkölcsi és anyagi eredményéről a keblbi tanácsnak

teztét, látta, hogy szép fiú és külsejéről ítélve rossz sem lehet, s így felelt mai kirohanására kitartó udvarlójának: — Nem bánom, kedves Gida, beszéljen a mamával! — És Etel még aznap menyasszony lett; így lett Kolozsvári Gida menyasszonya.

Persze a város nem sejté, hogy Matild keze játszott ebben, a fiataltság pedig mit tehetett? Sajnálta elveszteni Etust és nagyban készültek az — esküvőjére. Az igazság pedig az, hogy Etel apja urannak fináncziái fényesebben álltak, mint valaha. Mese volt, mit Matild mondott; csapda, mely jól volt felállítva.

Az esküvő előtt egy héttel a szép és szerelmében boldog, de apja sorsa felett kesergő Etus apjával a közjegyzőhöz hajtatott. Gida apja már ott várakozott reájuk. Etuskát édes apja a közjegyzőnél hagyta és a két öreg ur belépett az idodába. De kihálatszottak a szavak és Etus tisztán hallotta, hogy milyen tárgy felett tanácskoznak. Házassági szerződést csinálnak és jól értette, hogy apja egész vagyont ad vele Gidának.

És Etus egyszerre tisztán látta a csapdát. Mikor atyjával kocsiába ült a bájos menyasszony szempilláin könyek ültek. De nem a leányéletének elmúlását siratta. Örömkönyek voltak azok. És azután így szólt atyjához:

— Édes atyám, ugy-e bár, mi gazdagok vagyunk?
— Hát, tudod leányom, van mit aprítani a tejbe.
— És ugy-e bár nincsenek apának kötelezettségei?
Az öreg Kovács jóízűen kacagott leánya furcsaságain s azután így szólt Etuskájához:
— Te, te, kis lurkó, ki hitte volna, hogy ilyen számító vagy? Már a hozományod miatt nyugtalanodol. Ne félj, nem üres zsebbel mégy Gidához...

s, ez az egyházi közgyűlésnek. Egyházaink, különösen evangélium szerint reformált egyházaink élete szoros kapcsolatban lévén társadalmunk s magyar nemzetünk életével, azoknak egészséges fejlődése, ezeknek fejlesztésével és megerősítésével: azt hiszem, nem éppen érdektelen a mi egyházunk egy évi életének rövid ismertetése.

Különösen a templomépítés szempontjából határozta el közgyűlésünk az eredmény nyilvánossá tételét. Az e célra indított gyűjtésben elért eredmény s a kifejlesztett buzgóság tanúsítja, miszerint a templom szorgalmas gyakorlása, az urvacsorával való nagy számban élés, nemcsak megszokás és külsőség, hanem az igaz vallásosság folyamánya. Ritkán van eset, hogy százon csak néhányval is alul legyen a templomban megjelentek száma, annál gyakoribb az öt-hatszázat magába foglalható templom teljes megtelése. Urvacsorával élők száma minden esetben száz és háromszáz között változik. Ékes, nagy czéljának külsőleg is megfelelő szép templom kellene hirdesse itt a kalvinista egyház, s a mi ezzel egy jelentőségű, a magyarság erősségét. Fájdalom azonban, templomunk, mely különben elég tágas volna rövid 20 év alatt a rossz talaj és más káros behatások miatt tarthatatlanná vált, úgy, hogy egyházunk egy újnak építését kellett elhatározza, melynek terve és 12.000 frtot feltüntető költség-előirányzata felsőbb jóváhagyással is megerősített.

A templomépítés nagy munkájára vetettük hát kezünket. Megválasztottuk 1897. év elején a templomépítő bizottságot, melynek élén mint pátrónus gróf Teleki Ádám ő méltósága, nagyságos Fritz Pál bányatanácsos, főgondnok és a lelkes állanak, tagjai pedig az egyház legtevékenyebb, legbuzgóbb emberei.

A mult év folyamán tényleg 1971 frt 56 kr gyűlt be e célra, miből 1500 frt a magas kincstár kegyes adományja; a hívek Kovács Péter presbiter kezéhez 197 frt 49 krt, a helybeli Szóda-ammoniak-gyár igazgatósága 50 frtot adtak, ezenkívül két mulatság tiszta jövedelme 140 frt 15 kr, az időközi kamat 83 frt 92 krt tesz ki. Az így részletezett összegek eredményezték a fent jelzett 1971 frt 56 krt, mely a marosujvári takarékpénztárba van gyűmölcsözőleg elhelyezve. A szerkesztő ur becses engedelmével alább egyenként említem fel az egy koronán felül adakozók nevét, hogy az szolgáljon nyilvános nyugtázás és hálás köszönet képpen. Isten áldja meg a nemes szívű adakozókat és adjon mindenkibe buzgóságot, hogy szent célunk minél hamarabb megvalósítható legyen.

Azt hiszem, nem is kell hosszasan várniuk, ha a rövid egy év alatt elért eredményt és a részben már befolyt, vagy önkéntes ígéretekben biztosított tekintélyes adományok további sorát nézzük; melyeknek rendén: Gróf Teleki Ádám ő méltósága a főúri ismerősei körében folytatott gyűjtés eredménye és saját adomány képpen bejelentett 1000 frt. Both Sándor mérsáros ajándékozott 1000 frt. A marosujvári takarékpénztár 20 frt. A hívek ez év folyamán újabb adtak 9 frt. Az országos domesticita e célra ez év folyamán 70 frt. Felhasználható anyag értéke 2000 frt. Ugy, hogy

Ez este volt épp a jótékonyági bazar. Etus nem árult ugyan pezsgőt, de vőlegénye karján megjelent a mulatságon. Arca ragyogott a boldogságtól. Hogy is ne! Apját a tönkrejutástól messze látta.

Egyenesen a pezsgős sátorhoz tartott. Matild épp most adott el egy csókot ajkairól, a jótékony cél iránt való tekintetből potom kétszáz forintért.

Etus így szólt egykori vetélytársnőjéhez: — Köszönettel tartozom neked, Matild. Rosszul számítottál, ha rosszat akartál velem. Nagyon boldog vagyok, mert jobb boldogságot, melegséget, szerelmet árasztani, mint hideg fényt. Jobb egy embertől szeretve lenni, mint száz embertől bámulatni. Életem boldogságát neked köszönöm és azért meghocsátok a csapdáért.

Gida sietett menyasszonyához és sugta Etel fülebe: — Menjünk e helyről.
— És miért? — mosolygott Etus.
— Idegenkedem e nőtől!
— Ugy? — kacagott kedvesen a fiatal nő, ki nem vette észre, hogy Matild milyen perzselő, sóvárgó, szerelemtel s kaczer pillantást vet vőlegényére. Ha tudná, hogy boldogságát neki köszönheti!

A fiatal pár tovább vonult. Matild pedig sikerei, udvara közepette, mint győzedelmes fél, legyőzötten, le-sujtottan, irigykedve és gyűlölettel tekintett Etus és vőlegénye után, ki egy szempillantásra sem érdekesíté. És érezte Matild, hogy ezeknek a boldogságát ő nem fogja élvezni soha.

Igen, mert a fény hideg s csak két lélek kölcsönös meleg szerelme boldogít.

ez idő sz
ez credm

Hála
szivet a
egyház
további g
jük, Iste
ki rövid

Remé
pök ur
a közel
ség tagja

fogja t
részes
ennek
hetve, t
hessük.

Im itt
kimutató
Gál Istvá
Géber K
dek és S
Horváth

50—50
János, ő
Jánosné,
Zsigmon

lozsvári
nos 1—
Péter, T
kr, Szilá
riskó 60

2 frt, S
Gábor 1
frt, Bögy
Májer Jo
Kovács

frt, ifj.
lágyi Sa
50 kr,
Horváth

2 frt, if
lágyi E
Ferencz
Böszörm

kr, Dog
Láris J
dor 2 f

Bendre
Jánosné
frt, Bot
Izsák J

Biró Is
1 frt 5
István.

Kémen
Vaszi
Muntyá

mojte
nyilla
Kredon

Bond T
50 kr,
dor 50

kr, Sz
István
1—1 f

tics D
Ferenc

Török
Zán Á
Engis

István,
István
1—1 f

Borbé
tai F
2 frt,

kr, Ba
vül va
jelzett

netét.
A g
mindé
áldozá

Vaj
dónek
hogy a

—
és Ele
jos se

ez idő szerint 6100 frt áll rendelkezésünkre. Dicsőíti ez eredmény a főiri nemes szívet, a polgári erényt!

Hála Istennek, ki adott buzgóságot és áldozatkész szívet a gyengék és erősek lelkebe egyaránt, mi miut egyház megtettük kötelességünket; nem lankadunk a további gyűjtésben és áldozathozatalban sem s reméljük, Isten megsegít, hogy 8000 forintra egészíthetjük ki rövid időn az eddig gyűjtött összeget.

Reméljük, hisszük, hogy a főtisztelendő püspök ur, ki jól tudja, mily tetemes áldozatokat hoztak a közelebbi időkben a marosújvári szegény egyházközség tagjai az egyház megerősítése érdekében, módját fogja találni, miszerint tőke kamat segítségével részesítse egyházunkat az országos domestika s ennek alapján a még hiányzó 4000 frtot kölcsön vehetve, templomunkat már a jövő év tavaszán felépíthessük. Adja Isten!

Im itt következnek a kisebb összeggel hozzájárulók kimutatása. Adakoztak: Fritsz Pál 5 frt, László József, Gál István 2—2 frt, Kugli-társaság 3 frt 85 kr, id. Geber Károly 1 frt, Pásztor Gyula 1 frt 50 kr, Beudek és Simon 5 frt, Feiler Lázár 7 frt, Szóts Albert, Horváth Károly 3—3 frt, Turcsa József, Simon Tamás 50—50 kr, Babos Ferencz, Geizler Miklós, Csungán János, özv. Gáll Lajosné 1—1 frt, Burján Károly 1 frt 50 kr, Maksai Dénes, Gulácsi Albert 2—2 frt, Molnár Jánosné, Vagner Herman, Smelczér Vilmos, Szilágyi Zsigmond, Hinterauer Venáncz, Ficzere Mariska, Kolozsvári Mártonné, Marencsik, Bács János, Tadićs János 1—1 frt, Pánet Ezekiel, Salamon Jakab, Frink Péter, Tadićs György, Rák János, Hüves Beláné 50—50 kr, Szilágyi Poldi 2 frt, Nagy Elek 50 kr, Mezei Máriszkó 60 kr, Török György 50 kr, Vecsernyes Sándor 2 frt, Semmel Mór, Subika Lajos, Deák János, Szócs Gábor 1—1 frt, Olajnik István 50 kr, Balog Márton 1 frt, Bógya Gusztó 50 kr, Bacsó Mózes, Vetti Márton, Májér József, Bogdán György, Német József 1—1 frt, Kovács András 50 kr, Boér György, Kurta Károly 3—3 frt, ifj. Boér Sándor 50 kr, Dávid Sofron 60 kr, Szilágyi Sándor 2 frt, Karsai István 1 frt, Tartler István 50 kr, Kovács Károly 1 frt, Nikora Nikuláj 60 kr, Horváth János 90 kr, Bend Gusztó 60 kr, Nagy György 2 frt, ifj. Tóbis János 50 kr, Sebesi Lajos 60 kr, Szilágyi Efraim 1 frt, Deák János járai 50 kr, Zabludil Ferencz 1 frt 50 kr, Fodor Ignác 50 kr, Orbai János, Böszörményi Ferencz 1—1 frt, Tóbis Simon 1 frt 50 kr, Dogáris Jakab 50 kr, özv. Szilágyi Imréné 2 frt, Lárís János 60 kr, Koronik Andor 50 kr, Varga Sándor 2 frt, Gönczi János 60 kr, Gönczi Sándor 2 frt, Bendre Károly 1 frt, Balog Marci 50 kr, özv. Nagy Jánosné 1 frt, Régius Károly 2 frt, Borbély János 3 frt, Botár Gergely 1 frt, Vagner Róbert 50 kr, Fischer Izák 1 frt, Sándor Miklós 80 kr, Geber István 1 frt, Biró István 50 kr, Baksa József 1 frt, Fellmann Béni 1 frt 50 kr, Kovács Feri 50 kr, Kodra József, Németi István, Bács Ironim 1—1 frt, Vegyán Nikuláj 50 kr, Kémen György 55 kr, Morár János, Vlád Tódor, Rusz Vaszi 50—50 kr, Moga György 1 frt, Roska Sándor, Muntyán Vaszi 50—50 kr, Medvéz Nikodin, Gróza Trimojte 60—60 kr, Bács Ironim 90 kr, Preszekán Denyilla 75 kr, Tóbis István, Csungán Juon 1—1 frt, Kredon Péter 60 kr, Németi János 1 frt, Gergely Pál, Bond Tódor, Csiki Pista 60—60 kr, Szilágyi Károly 50 kr, Pécsi Benedek 60 kr, Fülöp Mihály, Király Sándor 50—50 kr, Szabó Miklós 2 frt, Csucs Mihály 75 kr, Szabó Jóska 75 kr, Nagy Bálint 50 kr, Czupor István 1 frt, Kovács Laci 60 kr, Tóbis Andor és neje 1—1 frt, Tóbis Anna, Finta Sándor 50—50 kr, Kosztics Dani, Kovács József, Bán György 1—1 frt, József Ferencz, Nagy Árpád, Lucze Gergely, Szász Károlyné, Török János 50—50 kr, Székely György 1 frt, Botyeczán Ágoston 50 kr, Ábrahám Lajos 1 frt, Bán János, Engis István 50—50 kr, Szilágyi András 2 frt, Boér István, Bán Mihály 1—1 frt, Koppándi János, Szilágyi István 50—50 kr, Moldován Miklós, Laczófi István 1—1 frt, Bucsi Károly 50 kr, Boér Ferencz 1 frt, Borbély Ferencz 50 kr, Gulácsi Ferencz, ifj. Kartai Ferencz, Bartha Károly 1—1 frt, Czupor József 2 frt, Szilágyi Péter 1 frt 50 kr, Szilágyi Pál 1 frt 50 kr, Bartha Simon, Suller Ferencz 50—50 kr. Ezen kívül vannak még 10—40 kros adományokkal, kik is jelzettekkel együtt fogadják az egyház halás közönetét.

A gyűjtést folytatjuk s megkeresünk itt és távolban minden ismerőst, hogy meghozhassa mindenki a maga áldozatát.

Vajha mikor megszámláljuk a mi pénzünket, elegendőnek találjuk azt torony- és templomépítésre egyaránt, hogy aztán ott építtessenek a hívek Isten templomaiva

Janos Lajos,
ev. ref. lelkész.

Vegyes hírek.

— **Kinevezés.** A m. kir. belügyminiszter Tordos és Elek községek anyakönyvvezetőjévé Harmath Lajos segédjegyzőt nevezte ki.

— **Gróf Majláth Gusztáv Károly** erdélyi róm. kath. püspök a bérmlás szentségének kiosztása céljából tegnap délután a fél három órai vonattal városunkba érkezett. Az illusztris vendég elé a róm. kath. egyházközség képviselőiben Török Bertalan orsz. képviselővel az elükön többen Tövisre mentek. A nagyenyedi indóháznál Zeyk Dániel főispánal városunk előkelőségei fogadtak. Itt a nagyenyedi róm. katolikusok nevében Török Bertalan egyházi kurátor a következő beszéddel üdvözölte a püspököt:

Méltóságos gróf. főtisztelendő Püspök Ur!
„Áldott, ki az Ur nevében jön.“ Szerény egyházközségünk részéről e szavakkal üdvözlöm kegyelmes Főpásztorunkat, ki keresztény vallásunk szentségeinek egyik legmagasabbjában fogja részletetni szerető híveit. E hívek nevében fejezem ki legmélyebb tiszteletünket Méltóságod iránt, ki apostoli buzgalmával János apostol végtelen szeretetét és Szt. Pálnak hatalmas lelkét egyesíti; ki egyik nagy ősenek Erdély feletti világi hatalma helyett az erdélyi hívek lelke fölötti kormányzást nyerte örökségül; ki fényes nevű családjának és halhatatlan emlékü főpapi elődeinek hagyományaihoz híven előjár felséges Királyunk és magyar hazánk iránti hűségben és szeretetben. Fogadja méltóságos gróf, főtisztelendő Püspök Ur, kegyesen legmélyebb hálánkat és azon szívvel jövő óhajunkat, hogy a Mindenható aldjá, védjé és szentelje meg főpásztori működését. Éljen!!!

A városban a kaszinó épülete előtt felállított diadalívnel a város közönsége nevében szép beszéddel Kovács Gyula polgármester fogadta. A püspök meghatótan válaszolt az üdvözlésekre és a fogadtatás végeztével nyomban a templomba ment, rövid ájtatosságát végezve. Délután 4 órakor vették kezdetüket a tisztelgések, melyek a késői délutáni órákban érték végüket. A püspöki látogatásokra jövő számunkban még visszatérünk.

— **Nekrológ.** Sóváradi Biró Miklós, vármegyénk volt tisztii főügyész, f. hó 9-én hosszú és súlyos szünet után 70 éves korában elhunyt; özvegye pákei Albert Ida, fiai: Dezső és Géza gyászolják. Biró Miklós egyike volt a legtehetségesebb embereknek, ki mint keresett ügyvéd egy a társadalomban, mint a politikai közéletben is 1878-ig jelentékeny szerepet játszott. Uri házat tartott, hol a vármegye előkelő családai fordultak meg. Fialat korában papnövendék, azután katona, majd jogász lett és így sokoldalú ismeret szerzett, melyet kellemes modorával, elegáns szónoki tehetséggel jól tudott érvényesíteni. A 80-as évek elején kezdett prestige hanyatlani, elvesztette sok régi barátja bizalmát, nagy iródiáját mind kisebb körben keresték fel, végül mindinkább elvonult a nyilvánosság elől s az egykor oly szép reményű élet vége szegénység és elhagyatottság lett. Éles esztét, szép tehetségét mind végig megtartotta, s akárhányszor megtörtént az utóbbi években is, hogy helyettesítvén egyik-másik ügyvéd kollegáját, kliense javára fordította a már-már kétséges ügyet. Legyen neki könnyű a föld!

— **Gyászhiresh.** Özv. Asztalos Sándorné szül. Stadelhofer Regina f. hó 10-én végelgyengülés következtében Nagy-Enyeden elhalt. Az elhunytban Bencze Sándor vasuti pénztárnok anyósát gyászolja.

Ugyancsak Nagy-Enyeden e hó 9-én halt el özvegy Gyulai Károlyné, kinek Nagy-Enyeden virágzó borbély-üzlete volt. Nyugodjanak békeben.

— **Vásár.** Nagy-Enyed városában 2 májusi vásár a napokban tartatott meg, és pedig a baromvásár f. hó 5., 6., 7. napjain, a kirakodó vásár pedig, miután közbe ünnepnap esett, e hó 9-én. A vásár ugy kereslet, mint kínálat hiányában silány volt.

— **Iskolai ünnepély.** A gyulafehérvári állami elemi iskola folyó hó 8-án délelőtt szépen sikerült ünnepélyt rendezett az 1848. évi törvények szentesítésének 50-dik évfordulója alkalmából. A nagyszámu közönség előtt dr. Elek Viktor ref. esperes, isk. gondnoksági elnök fejtegette szép beszédben az ünnepély fontosságát s egyttal azt megnyitva, megkezdődött az iskolai növendékek ének- és szavaltati előadása, melynek minden pontja méltó volt magához az évfordulóhoz egyfelől, és egyttal tanúbizonyságot adott másfelől arról, hogy egy iskola gondnoksága, mint tanítói kara a gyermekeket hazafias szellemben nevelik és ugy felügyelet, mint oktató szempontjából az iskola vezetése elismerést érdemel; a növendékek teljes korrektséggel és értelmesen szavaltak, valamint hasonló tisztán és szépen énekeltek kettős hangú hazafias dalokat. A gyermekek nyelvén Halmai István áll. tanító ismertette az alkalom fontosságát, mely beszédnek végeztével a gyermekek és a közönség egy szívvel-lélekkel éltette a királyt és a hazát.

— **Öngyilkosság.** Vajsza Józsefné született Petrusán Anna napszámos cigányon f. hó 9-én, míg férje távol volt, öngyilkosságot szándékolt felakasztotta magát és mielőtt észrevették volna, meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **Az állami ipariskolák** miniszteri rendelettel fogva minden évben megküldik a kereskedelmi és iparkamarának azon növendékek névjegyzékét, akik a tanfolyamot végzik s a kisebb-nagyobb iparvállalatoknál keresnek elhelyezést. Figyelmeztetni kívánjuk az érdeklődőket, hogy e névjegyzékek a kamara irodájában megtekinthetők és esetleg a kamara kész a vállalkozók és növendékek közt az érintkezést közvetíteni. Kolozsvárt, 1898. május 7-én. Sigmund Dezső elnök; Gáman Zsigmond titkár.

A közönség köréből.

Nyílt kérdés tkt. Bokody Antal szinigazgató urhoz.

Midőn pár hét előtt megjelentek az előleges szini jelentések, örömmel láttuk a tagok névsorában Balogh Árpád nevét. Örömmel láttuk két okból. Először, mert évek óta láttuk nevét dicsérettel említeni a legjobb elsőrangú vidéki társulatok szini referádaiban, ugys mint énekest, ugys mint ábrázoló színészt. Örömmel láttuk azért is, mert Balogh évek előtt a helyi Bethlen-főiskola növendéke volt és sokan vagyunk itt, kikhez baráti viszony fűzi az iskola padjairól s kíváncsian várunk, milyen színész, milyen énekes vált a régi jó pajtásból, ki már a tanuló években is sok hajlamot, szép tehetséget árult el a pályához. Nos mi láttuk őt, láttuk a színen daltás alakját, hallottuk most is érczes, szépen iskolázott hangját, élveztük rutinírt, jó játékát. Hanem mindezt láttuk, hallottuk és élveztük igen ritkán, inkább csak az idény elején, akkor is többnyire zóna-előadásban s nem egyszer apró epizod szerepekben. Már pedig, hogy Balogh Árpád nagyobbra termett, többre hivatott, azt — hogy többet ne említsünk — fényesen igazolta a „Falu rossza“ Gündör Sándor szerepében, melyben oly szépen énekelte, melyet oly szépen játszott meg. Ez pedig épen nem tartozik a könnyű feladatok közé. És ime a tkt. igazgató ur Baloghót, — kinek pedig bizonyára tehetségének megfelelő gaget fizet — alig foglalkoztatja, s különösen az utóbbi hetekben, ha foglalkoztatja is, apró, jelentéktelen szerepekben. Mi ennek az oka? A tehetség megvan Baloghban, a közönség kedveli, darab bőven, melyben tehetsége érvényesülhet s ennek dacára még azon darabokban is, melyeknek egyes szerepe egyenesen őt illeti meg, kezdővel van helyettesítve. Nagyon sokan vagyunk, kik ezen kérdést magunk között felvetettük s kérjük az igazgató urat, hogy Balogh tehetségének, amig társulatának tagja, teret nyisson és a közönség élvezetét ne korlátozza.

Több törzsökös színház-látogató.

Közgazdaság.

A cukorrépa sziv- és szárrothadása.

E betegség egy gomba idézi elő, tehát fertőző bántalom, tehát nem a szárazság által idéztetik elő, miként sok gazda azt hiszi. A betegség tipikus befolyása az, hogy a gomba csak a legfiatalabb szivleveleket támadja meg, a nagy leveleket ellenben, a meddig épek és frissek, nem bántja. Előfordulhat ettől ellenkező esetben is, mikor ugyanis a gomba nem bántja a répa szívet, hanem az egészséges, nagy leveleket tetszés szerinti helyen inficálja s azokon nagy barna foltokat idéz elő; még gyakrabban a levelnyelveket támadja meg s ennek megbetegedése a nagy levelek gyors elhalását vonja maga után. Bármint induljon meg a betegség, az később mindig átmegy magára a répára s annak rothadását idézi elő.

Ezen, a cukorrépa-termelőkre igen veszedelmes betegség távoltartása céljából a német gazdák különféle kísérleteket végeztek, amelyeket az elért eredményekkel együtt az alábbiakban ismertetünk, mint most időszerű dolgot.

Öntözéssel semminemű eredményt nem értek el, az öntözött parcellákon csak oly mérvben lépett fel a baj, mint a nem öntözöttön.

Mély szántással hasonlólag semminemű eredményt nem értek el. A késői vetéssel azonban a kívánt eredményt elérték. Ismételt kísérletek kétségen kívül bizonyították, hogy késői vetéssel e betegség ellen sikeresen lehet védekezni. Egy parcella, melyen az előző évben beteg répa volt, április 30-án vettetett be beteg répamaggal, egy másik ugyanazon elővetemény után június 5-én. Szeptember hó 5-én a két répa között fejlődöttség tekintetében semmi különbség nem volt, egészségi állapot tekintetében azonban igen nagy volt a különbség; míg ugyanis a korán elvetett répának 20—30%-a beteg és rothadt volt, addig a később vetett parcellán alig néhány olyan répa volt, mely a betegség kezdete stádiumában szenvedett. Ezen kísérlet más talajon és más viszonyok között számos esetben megismételtetett és mindenütt ugyanazon eredményt adta. A késői vetés miatt a répa mennyisége csak ott csökkent, hol a talaj tulságosan kötött volt, nem volt kellőleg meglazítva, megművelve, s ahol a cukorrépa termésének fokozása szempontjából annyira szükséges, sőt elkerülhetlen chilisáletromozást elmulasztották eszközölni. Ellenben mindenütt ott, hol a talaj kellőleg előkészített, hol chilisáletrom alkalmazása által is siettették a répa fejlődését, a késői vetésnek semmi hátránya nem volt sem a répa mennyiségére, sem annak cukortartalmára, sőt a cukortartalom sok esetben a késői vetésnél volt jelentékenyebb.

A répilevek eltávolításával is kedvező eredmény érte el; nevezetesen ha már a répat korábban elvetették, s a betegség fellépésétől tartunk, vagy az már mutatkozik is, akkor a betegség ellen olyformán is védekezhetünk, hogy a fenyegető szárazság kezdetén a répileveket egyszer leszedjük. A leveleszedést legcélszerűbb úgy végezni, hogy 5—8 cm.-nyire a föld színe felett levágjuk az összes nagy leveleket és csak a szívleveleket hagyjuk meg, a melyektől csakhamar új, nagy levelek fejlődnek. A növény a leveleszedés folytán viszszafejlésig ugyan fejlődésében és kisebb termést ad, czukortartalma azonban nem csökken. A leveleszedést azonban csak iminens veszély esetén végezhetjük, mert a veszteség mégis igen jelentékeny, s ott, ahol feunforog a szükség, inkább a késői vetést alkalmazzuk.

Összegezve a mondottakat, azon következtetés vonható le, hogy a répa késői vetésével avagy a júliusi egyszeri leveleszedéssel sikeresen lehet védekezni a czukorra sziv- és szár-rothadása ellen.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Nyerssejlem-básztruha

8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig teljes öltönyhöz való kelme. — Tussors és Shantungs-Pongees, valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, — a legdivatosabb szövés, szín- és mintázatban. **Privát fogyasztóknak** postabér- és vámentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig posta fordultával küldenek: HENNEBERG G. selyemgyárai (es. és k. udvari szállító) Zürichben. Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó (3)

HIRDETMÉNY.

Ó es. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindították

a XX. magyar királyi államsorsjáték,

melynek remélhető tisztja jövedelme akként osztassék fel, hogy abból 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére gyűjtendő alap, 2. a czirkvniczai „László” gyermek-kórház, 3. a zólyom-lipesei „Gizella” munkás-árvaház, 4. a Jásziv-egyesület, 5. az erdővidéki (Baróti) kórház, 6. a budapesti „Klotild” szeretetház, 7. a kolozsvári jótékony nőegylet, 8. a nagypütkői társulat, 9. a békésmegyei Fehér Kereszt-egylet részre osztassék.

E sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint 365,000 koronára rúgnak, és pedig:

1 főnyeremény 150,000 korona	10 nyeremény á 1000 korona
1 „ 50,000 „	20 „ 500 „
1 „ 20,000 „	50 „ 100 „
1 „ 10,000 „	100 „ 50 „
2 nyeremény á 5,000 „	1000 „ 20 „
5 „ 2,000 „	6500 „ 10 „

Az összes nyeremények készpénzben fizetnek ki.

A húzás visszavonhatlanul 1899. évi június hó 30-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lottóigazgatóságnál Budapesten (Pest, főváház, félemelet), ahová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi só- és adóhivatálnál, a legtöbb postahivatálnál és minden városban és nevezetesebb helyiségben felállított egyéb sorsjegyjárló közegnél. Budapest, 1898. április hó.

1472 5-6

M. bir. lottó-igazgatóság.

438—1898 bgrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbíró-ság 2843—1898. sz. végzése folytán dr. Pap Lőrincz ügyvéd által képviselt zalathnai Olariu Nikolae javára odaváló Moldován Mihály ellen 700 frt tőke, ennek 1898. évi április hó 8. napjától számított 5% kamatai és eddig összesen 35 frt perköltés követelés erejéig elrendelt költéselti végrehajtás alkalmával bíróság 898. §-a foglalt és 803 frta becsült, a foglalási jegyzőkönyv 1161. 135. tét-1. g. 3. kancza, 2 fedeti kosci, 1 szán, 3 lórhám, különböző nemű házi bútorkok, konyha edények, porcellán és üvegmű, ág- és fehérmű, asztalmű, férfi- és női ruhák, 1 arany óra, 1 arany lánc, 2 arany gyűrű és egy pár arany fülbevalóból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbíró-ság idézett sz. kiküldetését rendelvé végzése folytán a helyszínen, vagyis alperes lakásán Zalathnán leendő eszközésére 1898. évi május hó 23-ik napjának d. e. 10. órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsaron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívunk mint azok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetének a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik. Kelt Abrudbányán, 1898. évi május hó 5. napján.

Szabó Dénes,
kir. bírósági végrehajtó

1485 1-1

298—1898. szám

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíró-ság 9813/897 számú végzése által Podvinecz és Heiszler végrehajtató javára krakkói lakos S. Simon Jakab és neje ellen 302 frt tőke, ennek 18. évi április hó 15. napjától számított 6% kamatai és egyéb törvényes járuléka követelés erejéig elrendelt költéselti végrehajtás alkalmával bíróság foglalt és 617 frt 18 kca becsült házi bútorkok, 2 nagy tükrök, függöny, 1 eszék, 2 szekér, hordók, szállóprék, kádak, rosta, decimál, pálinka, borból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az 2587—898 sz. kiküldést rendelvé végzés folytán a helyszínen, vagyis Krakkóban az előjáróság házáni leendő eszközésére 1898. évi május hó 31-ik napjának délelőtt 10. órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsaron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt N.-Egyedén, 1898. évi május hó 6. napján

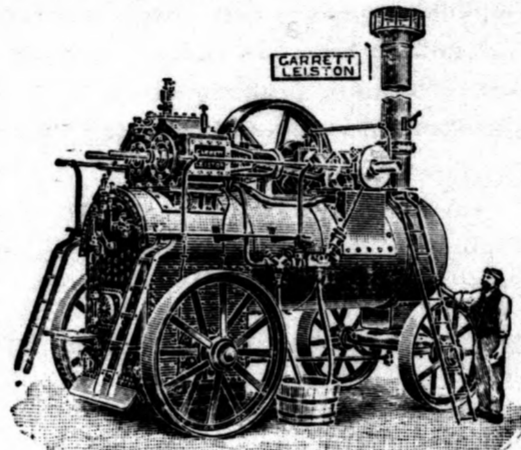
1484 1-1

Gajzágó Simon,
kir. bírósági végrehajtó.

1474 3-6

Ifj. Kotzó Pál

Budapest, V. kerület Lipót-körut 18. szám.

A t. cz. bevöközönségnek szives tudomására hozza, hogy nagyobb kényelmükre irodáját

V. kerület, Lipót-körut 18. szám

(Vigszínház mellett, a nyugati pályaudvar, Margitid közelében) helyezte át. Fentartotta azonban a VIII. ker., Szentkirály-utca 49. sz. műhelyt és az V. ker., Lipót-körut 8—10. sz. alatti raktárhelyiségeit.

A közönségnek további pártfogását kérve, ajánlja Garret legújabb szerkezetű compound gőzmozgonyalt féltábil és stábil alakban, amelyek 40% tüzelőanyag-megtakarítással dolgoznak.

Gőzmozdonyokat és gőzeséplöket négyzer fordítható acél dobsínekkel, toldást nem igénylő szalmazókkal a nagy szita felülettel minden nagyságban.

Minden fajta lovas cséplőkészleteket, arató- és vetőgépeket, szecskavágókat, repavágókat és minden más gazdasági gépeket.

Vidéken lakó szolid ügynökök kerestetnek.

Szivattyukat

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános czelokra kéz-, járgány- és erőhajtásra.

Tüzfecskendőket

városi, községi, gazdasági és gyári tüzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöczegödör-tisztító készülékeket, utcai öntöző kocsikat, sárkaparókat

készít és ajánl a

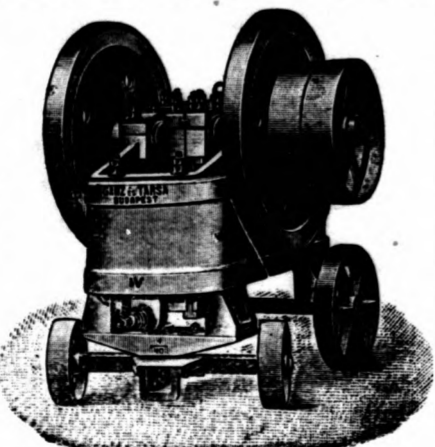
Budapesti Szivattyu- és Gépgyár

Részvénytársaság (ezelőtt WALSER FERENCZ)

Budapest, VI., Külső Váci-ut 45.

1878 15-40

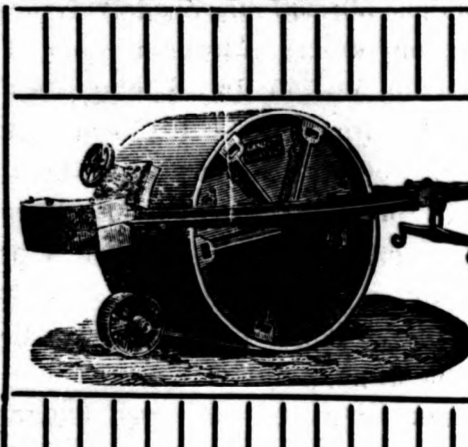
Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

GANZ és TÁRSA

vasöntöde és gépgyár részvénytársulat
Budapest és Leobersdorf

ajánl aprózó gépeket kavicskészítésre, vasutak, országutak építéséhez és beton-építmények készítéséhez; gőzzel vagy lovakkal hajtott uti hengereket, anyagszállító kocsikat, bányakocsikat és teljes vasuti berendezéseket; gépeket kövek megmunkálására.

Hengerszékeket és egyéb malomgépeket,

gáz- és petroleummotorokat,

elektromos világítást és erőátvitelt nagyobb távolságokra,

elektromos bányavasutakat és elektromos emelőkészleteket,

VASUTI SZEMÉLY- és TEHERKOCSIKAT.

Portland- és romancement-gyárak építése és berendezése, gipsz, chamotte, folypát, trágyaneműk és thomász-salak aprítására szolgáló gépeket és egyéb aprózó gépeket.

Mechwart-féle forgó gőz- és petroleum-ekéket.

1475 2-6